

2021-05-27

Hälso- och sjukvårdspolitiska
avdelningen
Sara Häggström
Tfn:
E-post:

HSN/749/2021

Avgifter inom slutenvård, ambulans, akutmottagning, primärvård och annan öppenvård

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Covid-19 är en allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom. Därför kan undersökning, vård och behandling som behandlande läkare bedömer minska risken för smittspridning, enligt Smittskyddslagen (SFS 2004:168), vara avgiftsfri.

Verksamheter inom hälso- och sjukvården har efterfrågat ett lokalt förtydligande. En arbetsgrupp har omvärldsbevakat och detta har bland annat resulterat i svar från SKR.¹

Ambulans

Idag är ambulans klassat som en transport enligt tidigare beslut.² Smittskyddslagen omfattar vård och behandling, inte transporter. I praktiken är dagens ambulanser mobila vårdenheter för kvalificerad övervakning, vård och behandling utanför sjukhuset. Därför stämmer inte längre tidigare fattat beslut med hur ambulansverksamheten bedrivs idag. Om avgiften för ambulans istället skulle vara klassad som vård och behandling skulle även den verksamheten falla in under smittskyddslagens avgiftsfrihet.

Akutmottagning, Primärvård och annan öppenvård

Idag gäller avgiftsfrihet endast vid undersökning, vård och behandling som behandlande läkare bedömer leda till att smittsamheten minskar. Detta kan efterlevas vid enstaka fall, inom sjukvården, då patienter med samhällsfarliga diagnoser söker vård. Vid en pandemi blir dock detta svårt för vårdpersonal att hantera. Därför skulle regionen behöva ha en generösare hållning än vad smittskyddslagen säger för att underlätta avgiftshandläggningen inom öppenvården. Beslut som behöver tas för att detta ska kunna omsättas i praktiken är att införa avgiftsfrihet för patienter inom akutmottagningen, primärvården,

¹ Se bilaga 1

² Beslut i regionfullmäktige 2016-02-09-2016-02-10 § 10

ambulansen och annan öppenvård, i de fall då det finns en rimlig klinisk eller epidemiologisk misstanke om att patienten har Covid-19 eller har konstaterad Covid-19.

Slutenvård

Idag är beslutet om avgift vid slutenvård ej specificerad vad avgiften avser.³ Hittills har Region Jämtland Härjedalen därför varit generösare än vad lagen egentligen kräver, vilket då alltså innebär att någon avgift inte har tagits ut av inläggande Covid-patienter. Enligt SKR ska dock en slutenvårdsavgift endast avse mat och logi.⁴ Avgiften avser då inte kostnad för undersökning, vård och behandling enligt smittskyddslagens mening och omfattas därför inte av avgiftsfrihet. Undantaget är patienter som av smittskyddsskäl tvångsvårdas, då är det avgiftsfritt för patienten.

Ovanstående skulle kunna ha följande ekonomiska effekt för juli-dec 2021, baserat på statistik från juli-dec 2020:

Akutsjukvården:	- 597 675 SEK
Primärvården:	- 243 150 SEK
Slutenvården:	+ 547 000 SEK
Summa / kostnad:	- 296 825 SEK

Beräkningen utgår samtidigt ifrån att vaccinationen fått genomslag under andra halvåret 2021, med en minskning på 75% av smittspridning från oktober-december 2021.⁵

Sammanfattningsvis är det svårt att tillämpa smittskyddslagen strikt just nu, under pågående pandemi, då enbart undersökning, vård och behandling som behandlande läkare bedömer leder till att smittsamheten minskar ska vara avgiftsfri. Därför behöver några förtydligande avgiftsbeslut tas för att underlätta handläggningen av avgifter. Dessutom behöver ytterligare några beslut tas, så att avgiften för slutenvården stämmer överens med SKRs rekommendationer och avgiften för ambulansen stämmer överens med den verksamhet som faktiskt bedrivs.

³ Beslut i regionfullmäktige 2016-06-14-2016-06-15 § 95.

⁴ Se Bilaga 1

⁵ Se bilaga 2

Regiondirektörens förslag

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige

1. Avgiftsfrihet för patienter inom akutmottagningen, primärvården, ambulansen och annan öppen vård, i de fall då det finns en rimlig klinisk eller epidemiologisk misstanke om att patienten har Covid-19 eller har konstaterad Covid-19.
2. Avgiften för Ambulans, 300 kr, avser undersökning, vård och behandling.
3. Slutenvårdsavgiften, 100 kr, avser en avgift för kost och logi.
4. Avgiftsfrihet gäller patienter som tvångsvårdas av smittskyddsskäl.
5. De nya avgifterna ska gälla från och med 1 juli 2021.

I tjänsten
Hans Svensson
Regiondirektör

Johan Palm
Chef hälso- och sjukvårdspolitiska
avdelningen

Utdrag till

Hälso- och sjukvårdsdirektör, Chef Hospa